

CONCEPTVERSLAG van het algemeen bestuur ODMH

Aanwezig	: T. van Vugt, Gouda (voorzitter) R. Breeuwsma, Alphen aan den Rijn J.L. van den Heuvel, Bodegraven-Reeuwijk P. van der Hek, Krimpenerwaard A. Kerssies, Waddinxveen D.J. Knol, Bodegraven-Reeuwijk W. Pannekoek, Krimpenerwaard J. Sargentini, Gouda J.W. Schuurman, Zuidplas M. Stolk, Provincie Zuid--Holland W. Zijlstra, Zuidplas A. Mutter, directeur/secretaris
Gasten	: D. Boerhout, ODMH E. Laarman, ODMH
Afwezig	: M. van Leeuwen, Provincie Zuid--Holland E.J. Nieuwenhuis, Waddinxveen P. Rehwinkel M. van Dijk, controller
Notulist	: S. Kishna (Emma Handson B.V.)
Onderwerp	: Vergadering van het algemeen bestuur
Datum	: 26 juni 2025
Bijlage(n)	: n.v.t.

1. Opening, ingekomen stukken en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 14:00 uur en heet de aanwezigen welkom.

M. van Leeuwen, **P. Rehwinkel** en **E.J. Nieuwenhuis** zijn met kennisgeving afwezig. **W. Zijlstra** sluit later aan.

Er zijn geen ingekomen stukken.

Mededelingen

D. Knol verzoekt om nazending van de notitie *Beleid gebruik AI binnen de ODMH*.

De voorzitter geeft aan dat het onderwerp in de ambtelijke commissies aan bod is geweest en zorgt voor nazending.

a. Presentatie drones

D. Boerhout en **E. Laarman** zijn uitgenodigd en presenteren 'Toezicht vanuit de lucht, omgevingsdiensten en provincie kiezen het luchtruim.' De presentatie wordt bijgevoegd.

Er wordt besproken in welke mate het gebruik van drones kan leiden tot een besparing in personeel, uitgedrukt in aantal fte's. Een voorbeeld van tijdwinst door drones is het registreren van een zonnepaneel dat boven het dak uitkomt. Zonder drone zou voor deze registratie een steiger nodig zijn. Het is lastig om de tijdwinst die drones opleveren in fte uit te drukken. De besparing in tijd is ook afhankelijk van de snelheid waarmee de gemeten gegevens kunnen worden gelezen, geanalyseerd en beschreven. De conclusie is dat het gebruik van drones eerder leidt tot een verschuiving van werkzaamheden dan een besparing in fte's.

Desgevraagd geeft **A. Mutter** aan dat het toepassen van dit soort innovaties naar verwachting leidt tot een verhoogde efficiency en schaalvoordelen. Het is daarom onderdeel van de bezuinigingsopdracht van de ODMH voor de komende jaren. De weergave van wat AI-toepassingen en digitalisering van technologie in brede zin oplevert, bekijkt de ODMH over een periode van meerdere jaren.

J.W. Schuurman vraagt in hoeverre de ODMH samenwerkt met waterschappen als het gaat om bijvoorbeeld het inspecteren van lozingen in het oppervlaktewater. Het projectteam van de ODMH neemt deel aan diverse overleggen met de waterschappen en andere diensten om tot zoveel mogelijk samenwerking te komen.

De voorzitter vraagt de aanwezigen om te bekijken in hoeverre zij binnen hun eigen opdrachten ruimte kunnen creëren om te experimenteren met dronetoepassingen om de snelheid van de ontwikkelingen te stimuleren.

b. De ODMH heeft AI-beleid opgesteld

Het *Beleid gebruik AI binnen de ODMH* beschrijft hoe de ODMH AI in wil zetten en hoe in komende jaren invulling wordt gegeven aan de (wettelijke) aandachtspunten. Het beleid sluit aan bij de Overheidsbrede handreiking Generatieve AI.

De voorzitter licht toe dat het AI-beleid voor de ODMH door het DB is vastgelegd in een beleidskader. Zo sluiten we aan bij de aanpak van de rijksoverheid. AI wordt nadrukkelijk ingezet als een hulpmiddel en niet om vergunningverlening of toezicht over te nemen. De voorzitter constateert dat de beleidsnotitie een goede eerste stap is voor de verdere uitwerking van de toepassing van AI.

c. De ODMH heeft een Sociaal Jaarverslag 2024 opgesteld

De voorzitter geeft aan dat het Sociaal Jaarverslag ODMH voortaan als onderdeel van het reguliere jaarverslag wordt opgenomen. Het sociaal jaarverslag is een verkorte weergave van de inzet van de OD als werkgever en daarmee ook ondersteunend aan de arbeidsmarktcommunicatie van de ODMH. De voorzitter constateert dat het sociaal jaarverslag een mooie nieuwe toevoeging vormt. Het Sociaal Jaarverslag ODMH 2024 is opgenomen in het Journaal bij agendapunt 10.

d. Start opstellen nieuwe regionale Nota VTHA 2027-2030

Gemeenten en provincies hebben als eigenaar en opdrachtgever een groot belang bij een goed functionerende omgevingsdienst in de aanpak van de complexe (milieu)opgaven en de bescherming van inwoners en hun leefomgeving. Het Omgevingsbesluit verplicht om dit gezamenlijk en regionaal te doen.

De voorzitter licht toe dat de letter A van de Nota VTHA nieuw is en staat voor Advies. De ODMH is voorloper op het gebied van advies in het land en werkt voortvarend samen met provincie en gemeenten aan een geïntegreerde nota om samen de focus te bepalen op het gebied van de fysieke leefomgeving en het beschermen van de leefomgeving van inwoners.

Desgevraagd geeft **A. Mutter** aan dat er goed contact is met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om te kijken waar de afstemming kan worden bereikt. Op het gebied van samenwerking neemt de ODMH de doorlooptijden die samenwerking met zich meebrengt in overweging.

e. Brief 1 april 2025 van Min. IenW inzake de beoordeling 1^e voortgangsrapportage robuuste omgevingsdienst en 2^e voortgangsrapportage robuustheid.

Halfjaarlijks moet iedere omgevingsdienst rapporteren aan het ministerie over de stand van zaken robuustheid volgens een vast format. De rapportage gaat over de periode december 2024 tot en met mei 2025 en is positief. De ODMH verwacht april 2026 robuust te zijn. Het algemeen bestuur heeft de voorzitter gemandateerd om deze rapportage te ondertekenen, waarbij het algemeen bestuur de rapportage ter kennisname ontvangt.

Nieuw in de rapportage (ten opzichte van de vorige rapportage) is dat de ODMH inmiddels beschikt over een vastgestelde frictiekostenregeling. De voorzitter verwacht dat dit ten goede komt van het beeld dat de ODMH in 2026 robuust is.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Conceptverslag AB-vergadering d.d. 13 maart 2025

Het verslag wordt conform vastgesteld.

4. Jaarstukken 2024 (ter vaststelling)

Door Publieke Sector Accountants (PSA) is een goedkeurende controleverklaring afgegeven. In het Accountantsverslag 2024 doet Publieke Sector Accountants positief verslag over de jaarrekening en de controle daarop. De accountant geeft naast de bevindingen, zoals gewoonlijk, ook enkele aanbevelingen. Die zijn van een reactie voorzien. In 2024 heeft de ODMH een positief exploitatieresultaat gerealiseerd van € 879.713. De beschikbaarheid van incidentele middelen in 2024 vanuit de SPUK IBP VTH (projectbaten), extra rentebaten en het vooruitlopend op het ravijnjaar 2026 sturen op externe inhuur hebben hier voor een belangrijk deel aan bijgedragen.

In overeenstemming met het besluit van het AB op 13 maart 2025 bevatten de jaarstukken het voorstel om het positieve resultaat toe te voegen aan de bestemmingsreserve Ontwikkelingen, zodat dit als dekkingsmiddel kan dienen in de jaren 2026 en 2027 voor de gedeeltelijke invulling van de bezuinigingstaakstelling.

Aan het AB van de ODMH wordt voorgesteld om te herbevestigen dat het exploitatieresultaat van € 879.713 aan de bestemmingsreserve Ontwikkeling wordt toegevoegd. In de Programmabegroting 2026-2029 wordt deze bestemmingsreserve ingezet als dekkingsmiddel voor een deel van de bezuinigingstaakstelling.

De voorzitter deelt mee dat de controller afwezig is en **A. Mutter** vragen beantwoordt. **De voorzitter** gaat in op het positieve exploitatieresultaat en geeft aan dat de algemene reserve 86% van het benodigde weerstandsvermogen bedraagt.

A. Mutter geeft aan dat een bijlage met de bedragen per deelnemer zal worden gedeeld. Deze is bijgevoegd bij dit verslag. Omdat er geen restitutie plaatsvindt had de ODMH deze dit jaar niet opgenomen. In de bijlage wordt duidelijk wat de bijdrage voor de deelnemers is.

D. J. Knol vraagt naar de regels omtrent onttrekkingen uit de reserves en op welke wijze deze onttrekkingen worden voorgelegd aan het bestuur. **A. Mutter** geeft aan dat de wens is om de bestemmingsreserve Ontwikkeling in te zetten voor de financiering van toepassingen van nieuwe technologie zoals AI en robotisering. De onttrekking vindt plaats in overleg met het DB op het moment dat die middelen nodig zijn en komt daarna ter besluitvorming in het AB.

Het AB wordt:

- 1) verzocht om de Jaarstukken 2024, inclusief de resultaatbestemming, vast te stellen;
- 2) gevraagd kennis te nemen van de reactie op de bevindingen van de accountant bij de Jaarrekening 2024.

*Het AB neemt kennis van de reactie op de bevindingen van de accountant en stemt in met de jaarstukken met inachtneming van de kanttekening van **A. Mutter** en de toezegging van de voorzitter om de onttrekking nader te bespreken bij de volgende AB-vergadering.*

5. Programmabegroting 2026-2029 (ter vaststelling)

De ODMH presenteert een sluitende programmabegroting over de jaren 2026 tot en met 2029. In de begrotingscijfers is een index van 2,22% verwerkt. Conform de Nota Planning & Control is deze index gebaseerd op de regionale afspraken in Hollands-Midden (FKGR) inzake het toepassen van inflatiecorrecties.

Door de krimp van het Gemeentefonds verslechtert de financiële positie van gemeenten vanaf 2026 aanzienlijk (ravijnjaar). Dit heeft ook gevolgen voor de ODMH. In de begroting 2026 is een structurele taakstelling verwerkt van 4% op de gemeentelijke bijdragen (conform besluit AB 13 maart 2025). Een deel van de bezuiniging wordt ingevuld door het eenmalig, structureel verlagen van het uurtarief met 2,5%, nadat deze eerst geïndexeerd is. Voor de resterende 1,5% wordt een korting op de financiële bijdragen van de gemeenten en provincie toegepast voor de jaren 2026 en 2027 (2 x incidenteel 1,5%). Het positieve jaarrekeningresultaat van 2024 fungeert als dekkingsmiddel voor deze korting. Hiermee is tijd gewonnen voor onze opdrachtgevers om te bepalen of en op welke taken de ODMH inzet zal minderen vanaf 2028. Dat geeft de ODMH bovendien ook ruimte om onder andere de uitkomsten op pilots met digitalisering / robotisering / AI, de Zuid-Hollandse samenwerking en de hieruit voortvloeiende besparingen te kwantificeren.

Als uitvloeisel van het Interbestuurlijk Programma (IBP) VTH zijn verschillende minimale robuustheids- en kwaliteitscriteria van toepassing voor omgevingsdiensten. ODMH geeft uitvoering aan het plan van aanpak robuustheid dat in 2024 is opgesteld en koerst erop per 1 april 2026 robuust te worden verklaard. Ook met de bezuiniging van 4% blijft de ODMH voldoen aan de robuustheids- en kwaliteitscriteria, waaronder de minimale norm voor omzet.

Alle zeven vertegenwoordigende organen hebben in een (concept) zienswijze / reactie te kennen gegeven akkoord te zijn met de programmabegroting 2026. In de reactiebrief zijn eerst de (concept) zienswijzen en overige opmerkingen van de deelnemers weergegeven en vervolgens de reactie van de ODMH daarop.

De meerjarenbegroting is sluitend.

Het AB wordt gevraagd de Programmabegroting 2026-2029 van de ODMH vast te stellen.

A. Mutter geeft aan dat de provinciale jaarbijdrage zoals vermeld op pagina 43/44 niet correct is. Er is een verkeerde versie van de Programmabegroting verzonden waarin op pagina 43 de bezuinigingen van 1,5% voor de provincie niet in de tabel is opgenomen, dit zal worden gecorrigeerd. Tevens zal de

tekst op pagina 44 in de programmabegroting waar staat dat voor de provincie Zuid-Holland geen korting van 1,5% wordt toegepast uit de bijlage worden verwijderd.

J.W. Schuurman deelt mee dat er door zijn gemeenteraad geen zienswijze is ingediend. Hij adviseert om in de programmabegroting expliciet zichtbaar te maken welke substantiële bezuiniging wordt gerealiseerd.

R. Breeuwsma spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de programmabegroting tot stand is gekomen.

*Het algemeen bestuur stelt de Programmabegroting 2026-2029 van de ODMH vast met inachtneming van de correctie zoals door **A. Mutter** meegedeeld.*

6. 1^e MARAP 2025 (ter vaststelling)

De voorzitter licht toe dat deze eerste managementrapportage een prognose geeft van € 0. Dat is positief en betekent dat de ODMH er op dit moment vanuit gaat dat de kosten en opbrengsten in 2025 met elkaar in evenwicht zullen zijn.

Het algemeen bestuur stelt de besluiten, zoals weergegeven in hoofdstuk 8 van de 1e Managementrapportage, vast.

7. Investeringsvoorstel groot onderhoud / verduurzaming Midden-Hollandhuis (ter vaststelling)

A. Mutter presenteert het voorstel voor groot onderhoud met verduurzaming. De presentatie gaat in op de achtergrond en aanleidingen, de stappen die zijn gezet, de volgende stappen en het beoogde resultaat. Er wordt momenteel gezocht naar een extra huurder, geeft **A. Mutter** aan.

Een van de uitgangspunten bij het onderzoeken van de verschillende scenario's is de (toekomstige) wet- en regelgeving. De huidige situatie is geanalyseerd en er zijn scenario's uitgewerkt; na de keuze voor een scenario wordt een technisch ontwerp en een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) uitgewerkt. Dan volgt de fase van aanbesteding van onder meer de nieuwe installaties. In de loop van 2026 zal de realisatie en exploitatie verder vorm krijgen.

De energieprijzen die zijn vermeld in het investeringsvoorstel zijn gebaseerd op een index die wordt gehanteerd door het bureau dat de OD hiervoor inhuurt. **A. Mutter** maakt bij de energieprijzen een voorbehoud voor wat betreft onvoorziene internationale (geopolitieke) ontwikkelingen.

J. Sargentini legt desgevraagd uit dat de overstap naar een warmtenet (zonder gasopslag) zeer wenselijk is maar hier vooralsnog weinig capaciteit voor is. Woningbouwverenigingen hebben veelal geen geld voor deze investering.

A. Mutter legt uit dat *total cost of ownership* inhoudt: de investering, het verbruik, het onderhoud en de afschrijving.

Desgevraagd geeft **A. Mutter** aan dat scenario 3 goedkoper is dan scenario 2 omdat er minder mechanische onderdelen voor nodig zijn.

(W. Zijlstra sluit aan bij de vergadering.)

D.J. Knol en **W. Zijlstra** adviseren om explicieter te benoemen dat andere locaties zijn overwogen in de aanloop naar de keuze voor scenario 3.

Samenvattend benoemt **A. Mutter** de aspecten op basis waarvan de afweging is gemaakt om niet te kiezen voor een andere locatie en te komen tot de keuze voor scenario 3:

- Door klimaatverandering kan een ongekoeld gebouw niet meer worden gehandhaafd.
- Het aspect van meer comfort voor medewerkers door onder meer op individuele basis de temperatuur te regelen.
- Schaalbaarheid van bezettingen en flexibiliteit in de indeling en het gebruik van het gebouw.
- De dalende hypotheeklasten doordat de ODMH al lange tijd eigenaar is van het gebouw.
- De resultaten van eerdere benchmarks waaruit blijkt dat de huisvestingskosten zeer laag zijn.
- Het parkeerterrein, de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het gebouw met het station in de nabijheid.
- De afweging tussen de huidige verplichtingen en die voor de lange termijn geven aan dat het een kostenbesparing voor de toekomst oplevert. De jaarlijkse exploitatielasten worden € 10.000 lager.
- Uit de liquiditeitsanalyse bleek dat de ODMH de kosten zelf kan dragen, er zijn geen leningen nodig.

De voorzitter neemt het advies van het algemeen bestuur ten harte en geeft aan dat het dagelijks bestuur alle overwegingen explicieter zal beschrijven in de verdere communicatie richting de gemeenteraden en andere gremia.

Het AB wordt gevraagd om in te stemmen met de voorgestelde keuze voor scenario 3, met het daarbij horende investeringsvoorstel en aanvraag DUMAVA-subsidie. Het voorstel beschrijft ook een vervolgproces en planning. De ODMH vraagt het algemeen bestuur om in te stemmen met dit proces / deze planning.

Het algemeen bestuur stemt in met de keuze voor scenario 3, met het daarbij horende investeringsvoorstel en aanvraag DUMAVA-subsidie. Hierna zet de ODMH de volgende, in het voorstel beschreven stap. De ODMH zal het dagelijks bestuur regelmatig informeren over de voortgang.

8. Productenboek 2026 (ter vaststelling)

Het productenboek bevat de producten en diensten die de ODMH kan leveren in 2026. Het is geactualiseerd ten opzichte van het vorig jaar vastgestelde Productenboek 2025.

Er is één jaar ervaring met Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb). Met sommige producten is nog weinig ervaring (bijvoorbeeld Wkb), met andere al meer. Daarom is de ODMH nog voorzichtig met aanpassingen. In de bijlagen van het productenboek staat een overzicht van de wijzigingen. In het IBP VTH is de wens geuit om te komen tot een landelijke producten- en dienstencatalogus. Omdat hier nog geen resultaten van zijn, is hier niets mee gedaan in de voorliggende versie van het productenboek.

Er zijn geen financiële consequenties, dit speelt binnen de marges van de programmabegroting 2026. Deelnemers zijn, op de regionale producten na, in hoge mate vrij om te kiezen wat af te nemen. De verschuiving in regionale producten betekent wel dat de gemeenten iets minder uren vrij te besteden hebben en de provincie iets meer.

De voorzitter geeft aan dat in het kader van het interbestuurlijke programma wordt gekeken naar de mogelijkheid om tot een landelijke dienstencatalogus te komen.

Het algemeen bestuur stelt het geactualiseerde productenboek 2026 vast.

9. Productenboek Implementatie modelmandaatbesluit IBP VTH (ter vaststelling)

In het kader van het IBP-VTH is door advocatenkantoor AKD en een vertegenwoordiging van een aantal omgevingsdiensten, waaronder de ODMH, een uniform modelmandaatbesluit opgesteld voor het door gemeenten en provincies aan de omgevingsdienst mandateren van bevoegdheden.

Het uitgangspunt is dat omgevingsdiensten in onafhankelijkheid opereren en dat de volledige beslisbevoegdheid bij de omgevingsdiensten komt te liggen. Daarmee wordt bedoeld dat de omgevingsdiensten de nodige bevoegdheden krijgen om hun taken van begin tot eind uit te kunnen voeren. De omgevingsdiensten moeten kunnen zorgdragen voor het hele VTH-proces, van het (voorbereiden van het) primaire besluit tot en met het verdedigen van de beslissing op bezwaar in beroep en hoger beroep.

Het is de bedoeling dat alle gemeenten en provincies het modelmandaatbesluit gebruiken. Omdat de ODMH van alle deelnemers al een - zo goed als - volledig mandaat heeft, heeft dit voor de deelnemers in de regio nauwelijks tot geen inhoudelijke gevolgen. De wijziging betreft met name een wijziging in opzet.

Met de omzetting van de bestaande mandaatbesluiten naar het landelijk model geeft de ODMH uitvoering aan de samenwerkingsafspraken die zijn gemaakt door het Rijk, IPO, VNG, Unie van Waterschappen en Omgevingsdienst NL om te waarborgen dat de binnen het IBP VTH ontwikkelde producten worden ingevoerd.

De voorzitter staat stil bij een nieuwe bepaling voor de deelnemers. Dit betreft het bepaalde in artikel 5, tweede lid van het modelmandaatbesluit. Hierin is bepaald dat het college de raad of Provinciale Staten informeert over het advies van de omgevingsdienst wanneer het college anders wenst te besluiten dan de omgevingsdienst adviseert en zelf het besluit neemt. Het college bepaalt zelf hoe en wanneer ze dat doet.

Het algemeen bestuur stemt in met het aan de deelnemers voorleggen van het voorstel om het bestaande mandaatbesluit voor 1 januari 2026 aan te passen overeenkomstig het modelmandaatbesluit. Dit voorstel gaat naar de colleges van burgemeester & wethouders (B&W). De provincie zorgt zelf voor tijdige vaststelling.

10. Journaal

- a) Sociaal Jaarverslag
- b) Besluitenlijst DB d.d. 3 april 2025

De voorzitter meldt dat er een besluitenlijst wordt gemaakt van de vergaderingen van het dagelijks bestuur en dat deze op de website wordt gepubliceerd. Bij de vergadering van het dagelijks bestuur op 3 april is dat voor het eerst gebeurd, dit leidde niet tot vragen over de besluiten.

11. Rondvraag

- Naar aanleiding van agendapunt 8 vraagt **W. Zijlstra** aan de ODMH in het algemeen terughoudendheid in acht te nemen als het gaat om het gebruiken van de term Ondermijning in relatie tot groepen in de samenleving, omdat dit een stigmatiserend effect kan hebben.

- **D.J. Knol** geeft aan dat hij een brief heeft ontvangen van een inwoner met een klacht over het personeelsverloop bij de ODMH. Hij vraagt om een korte update over de stand van zaken met betrekking tot de continuïteit van personeel.
De voorzitter geeft aan dat de situatie op de arbeidsmarkt de afgelopen jaren lastig is geweest. **A. Mutter** vult aan dat de ODMH in de laatste maanden meer inhuur contracten wist om te zetten naar contracten voor een vast dienstverband. Hij geeft aan dat de arbeidsmarkt dusdanig krap is dat medewerkers elders een hoger salaris krijgen aangeboden, maar in het MT is in de afgelopen periode enkele keren geconstateerd dat medewerkers oud-collega's en studiegenoten aansporen om bij de ODMH te komen werken. **A. Mutter** geeft aan dat sprake is van progressie.
- **D.J. Knol** merkt op dat de continuïteit van het personeelsbestand effect heeft op de kwaliteit van de dienstverlening van de ODMH als uitvoeringsorgaan van de gemeenten. Hij verneemt graag welke maatregelen de ODMH treft om deze continuïteit te versterken. **De voorzitter** geeft aan dat de ODMH monitort waar de pieken zijn in werkzaamheden. Veelal gaat dat om de loketten rondom bijvoorbeeld de omgevingswet, dus bij de frontofficemedewerkers. De ODMH probeert op basis van deze monitoring processen efficiënter in te richten.
- **P. van der Hek** wil een nuancering aanbrengen als het gaat om de financiële krapte bij gemeenten. Hij geeft aan dat het uitgangspunt is dat de productie die is afgesproken, wordt gerealiseerd.
- **W. Pannekoek** meldt aanvullend op de vraag van **D.J. Knol** dat het sociaal jaarverslag op een aantal punten wellicht uitgebreid kan worden. **W. Pannekoek** vindt het een mooie toevoeging van het reguliere jaarverslag en kondigt aan dat het in zijn gemeente in 2026 als onderdeel van de jaarrekening wordt opgenomen.

12. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 16 oktober 2025.

De secretaris,

De voorzitter,

A. Mutter

T. van Vugt

Bijlagen: 2